

CIVTADANIA

SETMANARI D'ESQUERRES

El diumenge la
vella filaria,
però no n'és dia.

A. Rovira i Virgili

ANY I

La Bisbal, 2 de Març de 1933

NUM. 46

EDITORIAL

MES DEL PROBLEMA ESCOLAR

L'editorial que publicarem en el número del dia 16 del mes darrer referent al problema escolar en la nostra població, tingué la virtut d'ésser amplemunt discutit i comentat. Cal alegrar-se que un afer d'aquesta naturalesa s'hagi atret l'atenció de tothom, i solament per haver contribuït a fer extensiu aquest interès, podríem restar satisfets.

En aquell article deiem que tornariem a parlar d'aquest problema, i avui, una vegada la Comissió de Cultura ha presentat un dictàmen al nostre Consistori, dictàmen que ha coincidit gairebé en absolut a lo que nosaltres sustentarem, lo qual ha provat lo ben fonamentades de les nostres raons, reprenem la nostra tasca informativa i d'orientació, posant el nostre esforç, únicament, al servei de l'interès col·lectiu de La Bisbal.

Diem que la Comissió de Cultura està gairebé en absolut de la mateixa opinió nostra, quan podríem afirmar que sustenta totalment el mateix criteri que nosaltres. Totes les solucions que proposava en el dictàmen presentat, eren exactament iguals que les del nostre primer article, i únicament deixà en suspens l'opinar determinant el lloc d'emplaçar-se els nous locals, opinió, però, que deixà en blanc, no pas perquè no tingui una orientació determinada.

Hem procurat parlar amb alguns dels components d'aquesta Comissió i tots ells han coincidit en que és millor anar a una total unificació, aprofitant l'espai que ocupa l'horta propietat del Sr. Ramió. Un d'ells, persona de la màxima solvència en el camp cultural bisbalenc, ens ha manifestat que s'havia parlat en principi, de construir aquest nou edifici al costat de l'Escorxador, lo qual fou fàcilment rebutjat pels perills imminents que representa pels infants el tenir d'atravesar un lloc de tant de tràfic com és la carretera, apart de que es trobaria col·locat en un extrem de la població. També ens ha comunicat que ell creia que en cas de sortir inconvenients per a centralitzar-ho totalment podria habilitar-se l'horta de can Salamó del carrer dels Tarongers, lloc centre de la ciutat i d'un trànsit de vehicles nul. Això —ens ha continuat afirmant— sempre que no fos possible unificar-les, puix que apart dels inconvenients que nosaltres ja hem fet ressaltar, ens n'ha observat d'altres, un d'ells de caràcter tècnic, i que és la dificultat que representaria pel director el tenir d'atendre degudament unes escoles separades.

Nosaltres ens alegrem que el nostre criteri sigui, segons tot ens fa creure, el que definitivament s'imposi, no pas per presunció, sinó perquè, i és molt natural, creiem que en les circumstàncies actuals, és el més apropiat.

Fóra llastimós, i nosaltres no ho calleriem pas, que a l'hora de donar una solució justa al problema escolar bisbalenc, interessos particulars o opinions interessades, de tot lo qual sabem que n'existeix, fossin prou per a decidir-la o bé evadir-la. Tant els senyors que componen la Comissió de Cultura com el nostre Ajuntament ens mereixen la nostra confiança i, per lo tant, creiem que l'acord que recaigui en definitiva serà el que millor interessi a La Bisbal i als infants de casa nostra.

Es francament de doldre, però, que s'hagi fet possible que els habitants del districte segons podessin fer-se la il·lusió ben justament, de veure construir un grup escolar prop de on viuen. És de doldre puix que pot semblar-los-hi que s'estableixen diferències entre l'un i l'altre districte, quan per damunt de tot hi deu haver-hi l'interès de la població, i aquesta vegada més que cap altra, tractant-se del ciutadans de demà, els quals poden fer de La Bisbal, una ciutat modèlica dintre les seves modestes possibilitats. Comprenem l'esforç que significa desplaçar els infants des dels barris extrems i, per això, ens permetem proposar al nostre Consistori que en compensació al tort que moralment ells poden creure que s'els hi ha fet, i l'Ajuntament és qui té la màxima obligació d'esvair-lo per haver contribuït inconscientment a la formació d'un estat d'opinió equivocat, que es vagi a la creació d'una cantina escolar, al menys pels dies en que el fred sigui massa entens, el qual representa una molèstia i un perill pels infants que tenen de fer llargues caminades. Així, amb dos viatges, un al matí i un altre al vespre, podria assistir als col·legis amb el mínim possible de molèsties.

En definitiva és l'Ajuntament qui té la paraula i no dubtem que sabrà posarse a l'alçada a que li obliga el respecte i l'estima que ens han de merèixer tots els infants bisbalencs.

Laïcisme

La discussió del projecte de Congregacions religioses ha portat com a conseqüència immediata el florejament de l'anarquisme de dreta, que pel que sembla vol superar de bon tros els esgarrips de l'esquerra.

Gil Robles, un dels caps més visibles d'aquest anarquisme dretà, ha llençat el consell de desobediència a la llei de Congregacions religioses, com anteriorment, després de l'aprobació de la Reforma Agrària, escridassava perquè els propietaris deixessin de sembrar, d'acord amb l'esperit pur de l'anarquisme. De Gil Robles a Durruti no hi ha ni un pèl de diferència. Gil Robles representa l'anarquisme dels homes ensotànats; Durruti, l'anarquisme verbalista que encèn el cap dels obrers de bona fe per tal de viure a les seves costelles. A Villa Cisneros hi manca gent així.

El catolicisme intransigent no vol admetre que la llei reguli la seva actuació. Per això parlen de sectarisme. De sectarisme antireligiós quan les escoles catòliques, a còpia d'obra sectària, han malmès milers d'intel·ligències que esdevenen agarrotades pels perjudicis infiltrats a l'escola en el temps que el cervell assimila qualsevol vereno. Cal acabar amb l'omnipotència catòlica. Cal regular la seva existència. I el projecte de Congregacions religioses és la llei necessària, massa tímida, massa considerada, si tenim present com són aquesta gent que per tot remei recepten oracions i parenostres.

Sols s'ha dissolt una ordre religiosa; els Jesuïtes. És que ja no se'n té de dissoldre cap més? És que no n'hi hauria suficients amb els clergues pagats pel culte i l'ordre femenina que té cura dels malalts? Sols amb una actitud enèrgica i implacable s'arribarà a la laïcització absoluta que és en definitiva, el que espera el poble espanyol.

Cal tallar amb exemplaritat els exhàbruptes de les autoritats eclesiàstiques. És de doldre que el bisbe Irurita encara pugui «protestar» de l'intromissió del Poder Civil en les coses que pertanyen a l'església, tot declarant «que no estan disposats, els catòlics, a acatar les lleis que dicti el govern de la República». Això, en català, té un nom gràfic que no gosem escriure per respecte

als nostres lectors i és una petita mostra de l'esperit insà dels mandataris catòlics.

He llegit que el Papa, en l'acte de canonització del Sant Pignatelli, que fou jesuïta a Espanya, també s'havia permès denunciar el sectarisme espanyol, a les «sectes sinistres i tenebroses», com ell ens titlla, i segurament per tal d'arrodonir la seva xerrameca, aquest parlament havia acabat amb una profecia tan negra com les sotanes dels clergues i com els cors que beteguen sota d'elles: Espanya—va dir el Sant Pare—ha tingut un passat trist, té un present trist i li espera un esdevenidor ple d'amenaçes. En referir-se al passat trist d'Espanya, el Papa devia recordar els temps criminals de l'Inquisició, en els quals la tristesa era dels espanyols decents i l'alegria—trista i brutal alegria—era de les potestats religioses. En referir-se a la tristesa del present, evocava la tristesa de l'omnipotència catòlica que d'ençà del 14 d'abril de 1931 ha vist que se li posaven els peus a rotllo i se li treien justament els privilegis inhumans de que gaudia. Però, i en parlar de l'esdevenidor, que pensava el Sant Pare? Quina és la calamitat que ell preveu per Espanya?

Jo he llegit en un periòdic que el Papa havia enviat un telegrama a monsenyor Galeazzi, telegrama que aquest Sr havia llegit en ocasió de la seva visita a l'aeroport *Brunetta*, de Orbetello, Itàlia, el qual deia així: «En ocasió de la visita de Vostra Il·lustríssima a l'escola d'aviació de Orbetello, l'August Pontífex concedeix la seva benedicció al comandant, als oficials i a tots els alumnes, per les seves grans fatigues i nobles propòsits. Si tenim en compte que l'esmentat aeroport *Brunetta* és el camp d'aviació dels aparells de bombardeig italians, podríem arribar a la conclusió que el Papa s'hagués fet seus els «nobles propòsits» dels avions de bombardeig, amb els quals podria organitzar una *Razzia* sobre Espanya. Seria la guerra dels cavallers creuats, dels que fan Carnaval tot l'any; dels que prediquen humilitat i tenen palaus d'ensomni i joies sumptuoses mentre el món hi ha qui es mort de gana; dels que diuen que el treball és una virtut i ells mai han ajudat l'esquena ni suat una camisa; dels que en la cerimònia nupcial fan un sagrament de la fidelitat conjugal i després fan de galls de sacristia i omplen moltes cases de dolor; fóra la guerra dels representants de

totes aquestes vergonyes, contra els homes conscients i honorats que lluiten i viuen per acabar-les. Si hi hagués Déu la victòria fóra dels homes civils, perquè Déu voldria que triomfés la justícia.

L'estúpida cridoria dels catòlics espanyols s'agermana perfectament amb la dels no espanyols. El catolicisme no és pas corcat solament a la península Ibèrica; el catolicisme és el podrimener del món sencer. Per això un home conscient i digne ha de voler l'implantació absoluta del laïcisme, que és un dels més fermes graons per pujar a l'escala del progrés i de l'avenç en tots els ordres de la vida.

J. MOLLA ALIU

XIFRES

LA LLEI SECA

Llei seca, heus aquí una paraula que per a la majoria de la nostra gent, els significarà, prohibició de prendre begudes alcohòliques a seques, però que en canvi en altres latituds, els E. U. de l'Amèrica del Nord els representa un problema, no un problema qualsevol, sinó tot un problema, àdhuc un dels més importants que ha registrat l'història d'aquest país americà.

Llei seca i derogació de la mateixa, han estat dues banderes polítiques que en el seu temps han esgrimit els candidats a la Presidència de la República, per més que a nosaltres acostumats en lluites obreristes o bé nacionalistes, ens semblés ridícula i fins a cert punt còmica.

Examinades, però, les conseqüències d'aquesta llei d'excepció, d'aquesta llei dictatorial que col·loca als súbdits nordamericans a la vista dels demés pobles com uns éssers inferiors tota vegada que necessiten una llei que els hi reguli els abusos alcohòlics que puguin cometre una minoria, cosa que un home íntegre no pot permetre, hagi portat com a resultat que una cosa tan fútil s'hagi transformat en un gran problema moral.

Per altra part, profunditzant les conseqüències materials, veurem com dita llei ha sigut el virus que ha empitjorat l'hisenda nordamericana fent-la caure en una sensible i ràpida devallada, com ho proven les xifres que anem a publicar per a informe dels nostres lectors. En tretze anys que està en vigor aquesta llei, ha representat unes despeses a l'erari de la nació, destinades a la repressió del contraband de 230.200 milions de francs, xifra ben «respectable» que forçosament ha hagut

d'ésser grabada a l'industrial al qual li representa una minva de facultats per a poder combatre amb la competència estrangera portant com a resultat final lo inevitable, l'atur forçós. A més a més hem de tenir en compte que estan en vigor la prohibició, la pèrdua per al tresor, com a resultat del contraband, importen 16.008 milions de francs anyals, deixant de comptar el que tributarien els establiments legalitzats que es dedicarien a la venda de begudes espirituoses.

Recentment la comissió investigadora Wickersam, nomenada pel senyor Roosevelt, ha emès un informe calculant els beneficis obtinguts pels contrabandistes, i que ascendeix a la fabulosa xifra de 365 a 550 milions de francs anyalment.

Aquest estat de coses ha permès que durant aquest temps la societat nordamericana hagi experimentat una degeneració racial tan formidable, acostumant-se a viure fora de la llei la major part d'ells i que els assassinats estiguin a l'ordre del dia; que pugui ésser possible l'existència d'aquests veritables exèrcits de «gangsters», el principal negoci dels quals és el crim i el contraband, doncs es conta que durant aquest turbulent període han mort veient per la repressió d'aquest tràfec unes 300 persones, sense comptar les 500 mortes en els veritables combats sostinguts amb les quadrilles de contrabandistes.

Es tan extès, com ja hem dit, el viure fora de la llei, que unes 550 mil persones han sigut detingudes durant aquest període per violació de la llei seca, resultant-ne d'aquestes 230.000 en les presons. Ens cal finalment completar aquesta llista macabra, aquesta llista negra, que passen de 34.000 el nombre de persones mortes per intoxicació per haver ingerit alcohol en males condicions.

Figureu-vos doncs, el trasbals social i racial que ha experimentat aquest poble i la depressió econòmica en que es troba sumit actualment l'antic famós país de l'or, «gràcies», ho podem ben afirmar, a aquesta famosa llei.

Reflexioneu, doncs, si no és aquesta una bandera prou poderosa per a poder esgrimir en la lluita política màxima, com és la del magistrat suprem de la República!

Per això el poble americà, que és com els demés pobles, que tarden a veure les realitats fins que aquestes es presenten en el seu ple, al primer moment que pogueren manifestar-ho, com en les passades eleccions presidencials es llencessin, en aluvió al crit de «¡Fora la llei Wols-tead!».

Lluís LLENAS DURAN

Casa ALBERT

LA BISBAL
▼▼▼

AQUESTA MARCA ES
SENYAL DE QUALITAT

Grans tallers de Sastreteria i Confecció

Preus sense competència

ART I CULTURA

Forjant la humanitat futura

És una famosa institució alemanya i un jove investigador, el doctor Bruno Sauge. La labor d'aquest és callada com la de tots els que envellixen entre les parets dels laboratoris, ignorats de la gran massa, beneficiària, llavors, de les seves tasques.

Té per objecte un petit aparell que té totes les apariències d'un mirall de tocador elegant; en surten dos fils retorçats sobre si mateixos i units pels seus extrems a un petit motor elèctric. En resum, res capaç d'atraure l'atenció del visitant curiós, que està obcecat ja, per la visió de complicades instal·lacions.

Si aquest petit aparell s'el col·loca al sol, el motor comença a funcionar. L'energia dels raigs solars s'ha transformat en energia elèctrica, i aquesta ha posat en marxa la petitíssima màquina. El sol, pare de tota la vida terrestre i fon de tota l'energia en el laboratori de la naturalesa, ha passat a la categoria de servidor de l'home, posant aquestes energies a la seva entera disposició.

En l'altre extrem de l'Atlàntic, als Estats Units, un altre investigador, el Dr. W. Coblitz, per mitjans completament diferents, capta l'energia solar i demostra igualment, en curiós experiment, que l'energia solar és fàcilment transformable en electricitat.

Abdós sabis obren davant els ulls del món, la possibilitat de prescindir en un futur molt pròxim, del esactuals fons d'energia mecànica, obtinguda sense despesa d'energia productora; forces tan formidables com l'electricitat, el carbó, el petroli, actuals tirans de l'indústria, passaran a l'oblit i a la

vegada provocaran greus crisis econòmiques en els alts interessos que actualment es posen en joc damunt tota la superfície de la terra.

El més curiós de l'invent del Dr. Lauge, és que l'energia solar es transforma en energia elèctrica sense necessitar per aquesta transformació les despeses d'una energia suplementària. Es compon d'una cèlula sensible a la llum, constituïda per una fulla metàlica coberta amb una lleugera capa de edencuro de plata, sobre la que s'hi troba una altra prima capa metàlica transparent, d'una finura molecular. La llum que passa a través d'aquesta coberta metàlica engendra un corrent elèctric entre les altres dues capes de la cèlula. La sensibilitat d'aquesta cèlula és tal, que influeixen en ella fins les variacions de color de la llum.

La cèlula creada pel Dr. Coblitz utilitza cristalls de molibdena i el seu funcionament és similar.

Es clar que aquests dos invents no han sortit encara del terreny experimental, però una vegada trobat el fil del problema res priva i fins és lògic, que investigacions successives portin a la creació de receptors solar de gran potència, susceptibles de proporcionar energia en grans quantitats.

JOSEP COLLS

Barcelona Febrer 1933

Carles Casademunt Odontòleg

CONSULTA—Divendres: de 10 a 3.

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 7

Xampany Glacier

FLECA RODÀ

ESMERADA ELABORACIÓ
DE TOTA CLASSE DE PA.
PA INTEGRAL

Les delicioses

Coques de greixons «RODÀ»

A 1 i a 1'50 ptes. — Mides extraordinàries per encàrrecs.

CATALÀ!

Demana arreu el PAPER DE FUMAR

MANELIC

I PROTEGIRAS L'INDÚSTRIA CATALANA.

De Verges

COMENTANT

Ja fa alguns dies que varen insertar-se a l'Opinió, dos articles d'en Manuel Valldeperes, titulats «La Dolor Gironina» i «Compte amb els des-saprensus», els quals crec que amolts ciutadans d'aquest baix Empordà, no els—hi han passat pas descone-guts.

Després d'haver llegit el primer article, vaig tenir una satisfacció, al donar-me compte que un ciutadà anomenat Manuel Valldeperes, el qual no conec sino que per mitjà dels seus articles que he llegit, i ve publicant a l'expressat diari, sota el títol de «Perfils», car amb el primer, fa un pregó recordant a tots els Catalans que solament varen ésser uns simples espectadors de les des-gracies ocorregudes a les comarques Gironines, no oblidin la tragè-dia en que viuen els seus germans d'aquest baix Empordà, demanant-los-hi cooperin aportant el màxim ajut per engrossir les suscripcions obertes a favor dels que sofreixen per causa de les últimes inundacions.

Pels seus procediments humanitaris, jo crec que no hi ha prou paraules per enaltir la personalitat d'en Manuel Valldeperes.

En el present càs demostra que té un cor noble, ple de bons sentiments, i además és un ciutadà que sent les necessitats d'aquelles per-sones que resulten ésser víctimes d'una catàstrofe.

Almenys seria convenient que totes les comarques desvastades, els seus veïns únicament, es dirigissin a l'expressat concitadà en Manuel Valldeperes, felicitant-lo per la seva campanya iniciada en pro de totes aquelles famílies que varen resultar perjudicades.

Tots plegats feu un petit esforç, que molt poc ha de costar-vos i de-mostreu-li el vostre més entusiàstic agraïment que serà la recompensa més gran que podreu oferir-li. Re-cordeu-vos d'aquells que dintre del seu esperit senten igual que vosal-tres mateixos l'amargor que passen les vostres llars.

¿Podeu desitjar res més tant fala-guer quan hi ha qui es preocupa de l'estat precari vostre?

Arreu de Catalunya, ha fet sentir el seu pregó demanant auxili per el dolor que esteu passant; just és que tots vosaltres no oblideu de fer sentir també la veu al vostre més humil i fervent defensor.

Requereix que feu desfacar la persona d'en Manuel Valldeperes.

SALVI BACH

NOVES

La conferència que el Conseller de Sanitat, Dr. Dencàs, havia de donar a l'Ateneu Pi i Margall el divendres passat, fou suspesa per tro-bar-se el conferenciant a Madrid, assistint a les mogudes sessions de Corts que tingueren lloc l'última setmana. Esprem, però, que dintre breus dies li serà possible traslla-dar-se a la nostra ciutat, lo que ce-lebrariem que fos ben aviat.

El diumenge de la setmana dar-rera tingué lloc l'inauguració oficial de la calefacció que el Sr. Anicet Terradelles acaba d'instal·lar en les Escoles Nacionals, la qual donà un resultat amplemment satisfactori.

Entre els espais lliures que hi ha entre arbre i arbre en el Passeig, hi han estat plantats una sèrie de bala-dres, lo qual donarà un bell aspecte al nostre millor lloc d'esbargiment.

Durant aquests dies de Carnaval s'han celebrat lluïts balls en les en-titats Ateneu Pi i Margall i L'Escut Emporità a càrrec de l'orquestra Antiga Principal i el The Delights Jazz de nostra ciutat, respectivament, La primera d'aquestes dues entitats donà, a més, unes quantes audicions de sardanes, lo qual cele-brem moltíssim, car donà un major lluïment a aquestes diades.

A càrrec de la mateixa cobla, tin-gueren lloc a la tarda de cada dia una audició de sardanes a la plaça.

El temps força dolent, insegur i plujós deslluï força la brillantor ha-bitual en aquests dies.

Ha estat de doldre que aquest any no s'hagi portat a cap la *Rua* que tenia lloc altres anys, la qual desit-jariem que no fos interrompuda per sempre, puix que porta a la nostra ciutat una veritable gernació forana.

Han transcorregut ben animades les festes de carrer, llàstima que el vent les deslluï gairebé per com-plet. Han ballat en la Plaça de la Constitució i en els carrers del Dr. Robert i Pi Margall.

A la tarda del divendres passat en el Saló Avellí tingué lloc un con-corregut ball de tarda.

Divendres tingué lloc el sepeli de caràcter civil de la Sra. Rosa Nadal, Vda. de Muni, havent estat molt con-corregut.

A la secretaria de l'Ajuntament ens informen que tots els propieta-riis afectats per les vingudes del Daró han signat la seva conformitat

comprometent-se a contribuir a la realització de les obres de defensa projectades i acordades.

Per ignorar-se el seu parader han estat declarats pròfugs els minyons Jaume Cosé Caminal, Jaume Giro-nés Balló i Josep Pere Climent.

Per mitjà d'edictes l'Ajuntament cita el minyó Paulí Perpinyà Vilà, del reemplaç de 1929, per a que comparegui a-revisar la seva exclu-sió temporal.

Dijous estigué a la nostra ciutat el Sr. Lluís Ametller de Banyoles, una de les persones més destacades del federalisme de la Garrotxa. Vingué acompanyat de l'Alcalde de Verges per assabentar-se del projecte de defensa del Ter en els termes de Verges; La Tallada i Torroella de Montgrí.

Ahir tingué lloc l'enterrament ci-vil del ciutadà Croses.

El seguís fou ben nombrós.

Dissabte, a la sala Avellí, el mili-tant del B. O. C. Victor Colomer hi donarà una conferència.

A JUNTAMENT

La sessió d'aquesta setmana tin-drà lloc avui, dijous, de segona con-vocatòria.

Quintos del remplas actual

El senyor Comandant d'Infante-ria retirat, D. Joan Alvarez, Direc-tor de les filials que l'Escola parti-cular d'instrucció premilitar de Quo-tes «Montserrat», té establertes a La Bisbal i Palafrugell les quals venen funcionant amb gran èxit, en benefici dels quintos d'aquesta co-marca, de l'any 1926 ençà, sense que fins la data actual ni un sol alumne hagi estat suspès, ens comu-nica en atenta lletra que el diven-dres proper, 3 de Març, al dematí, es trobarà en les Cases Consisto-rials de La Bisbal, i dissabte 4 de Març en les de Palafrugell, per tal d'organitzar el curs d'instrucció co-rresponent al present any no sols pels quintos que vulguin acollirse als beneficis del Capítol XVII, és a dir, ésser de quota' sinó que sense ésser de quota sense despendre cap quantitat a Hisenda, els quintos del copo de files poden reduir a *vuit* messos el servei militar aprenent els requisits que s'els indicaran en aquesta escola.

És d'aconsellar, doncs, als pares dels quintos no deixin de visitar a l'esmentat senyor Director, per im-formar-se (*gratuitament*) de la Llei de Reclutament i enterant-se de les condicions que han de omplonar els seus fills (sien o no de cuota), per tal de poder reduir el temps de per-manència en les casernes.

“FINIS”

En el passat número d'*El Progra-ma* he llegit la contraprotesta que la redacció local d'aquesta ciutat contesta al meu article publicat a CIUTADANIA el 16 del passat febrer.

No pensava contestar altra vega-da ja que soc completament contrari a tota mena de polèmiques i con-trovèrsies, però he repassat els cons-ells i si bé d'un principi havien començat a escriure'ls amb to seré no saberen acabar-lo i ja tor-naren a aquella manera d'escriure característica d'aquella redacció. En el transcurs dels solts no poden estar-se d'anomenar un greuge a la nostra parla, i que no estic en con-dicions per donar lliçons tan deli-cades com les que vaig recomanar-los-hi. Precisament això fou ma-tèria que m'ajudà a fer aquella pro-testa i que ara—i per última ve-gada—l'acabo; perquè sempre havia notat falta de control en aquella re-dacció; i que la majoria dels seus articles, necessitaven un repàs de-tingut abans de veure la llum pú-blica. I és per això que torno a in-sistir, que són els menys indicats per fer crítiques, sense tenir encara el control necessari per a fer-les en la seva deguda forma.

Diuen que aquest no els fa falta, que tothom es basta pel seu comès. Podria recordar-los-hi alguns lap-sus, però, sols recordaré un, i els lectors, podran decidir imparcial-ment de qui és la raó, i si hi ha con-trol en aquella redacció. Vegi's doncs: En el mateix número passat publica un solt que diu: «Divendres a la vetlla tingué lloc al saló d'actes de l'Ateneu Pi i Margall una inte-ressantíssima conferència a càrrec del Conseller de Sanitat i Assistèn-cia Social de la Generalitat, doctor J. Dencàs. L'acte es veié molt con-corregut, i el culte conferenciant i il·lustre home públic de l'Esquerra, fou entusiàsticament aplaudit al aca-bar la seva brillantíssima dis-ertació.» Doncs bé, la conferència no va celebrar-se ni el Sr. Dencàs es-tigué a La Bisbal.

És cert que la conferència «devia» donar-se, com cert és també, sens dubte, que hauria estat brillantís-sima i concorreguda, tractant-se d'un home de tanta solvència política i esquerrana com és el Sr. Dencàs, però el cas és que la conferència va suspendre's amb temps d'anticipa-ció lo suficient perquè si aquella re-dacció hagués tingut control i ganes de quedar bé amb els seus lectors, podria haver manat a l'impremta del periòdic que retiressin aquell solt, i no fou pas així.

Aquesta sí que si no és una

GRAN HOTEL J. SALLERAS

Avinguda de la República, 18. — LA BISBAL

Cuina insuperable - Excel·lents habitacions - Bon gust
:: La casa dels viatjants - Especialitat en banquets ::

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

La Bisbal, trimestre . . . 2'50 ptes.
Fora, trimestre . . . 3'00 »
Estranger, trimestre . . . 4'00 »

PER A ANUNCIS
DEMANI'S TARIFA

CIVTADANIA

Radacció i Administració

Avinguda de la República 17
entressol

IMPRESA

Carrer de Pi i Margall, núm. 20

40%
DE ECONOMIA

i la garantia d'un funcionament perfecte durant molts anys, testimoniat per milers de referències de tota Espanya, vos ofereix la calefacció

IDEAL CLASSIC

DEMANEU FASCICLES GRATUITS A
ANICET TERRADELLES
Diputat Caimó 3 — LA BISBAL
PRESSUPOSTOS GRATIS

barrabassada gramatical, és un lapsus com una casa, és una ficada de peus amb totes les de la llei. Ara pregunto jo: ¿a quin periodista se li acut de fer dies abans un article abans de fer-se cap acte públic? Volgut lector, sou vos el més indicat per la resposta.

I ara abans de posar el FINIS en aquesta polèmica, un consell ben amical: crec que podria donar-se pas en la mateixa redacció, a altres joves o vells capaços per portar-la amb el control i sense precipitacions necessàries, però si no pot ésser així, posin tot l'interès possible, perquè el que surti a la llum sigui ben meditat, pensin que des de les columnes del periòdic pot fer-se molt en profit de la nostra ciutat, suprimeixin la secció «Solts caçats al volt», i si el caçador encarregat d'aquesta secció la trobés a faltar, que caçi papellones i tot serà distreure's.

I en quant als dos articles, estiguin segurs que són fets meus, i he fet tot el que sabia, o el que em semblava que tenia de fer.

Posot doncs FINIS segur que no contestaré per agre que fos si és que em veïés en alguna altra contestació.

JOAN BARNÉS CALSINA

Pampallugues

Literatura «progresista»

«El Progreso», òrgan de l'anomenat Partit Radical, empra un lèxic d'aquells que fan època. Quina finura i elegància, quina correcció pulcre i exquisida, quins modals tan refinats i agradables! Vegeu, sinó les següents paraules que hi hem trobat inserides: «traïdores, canallas, rufianes, imbéciles, sinvergüenza, etc. etc.» L'altre dia, en el comble de l'elegància i la pulcritud referint se a un article de Joan Comorera, deia definint llur personalitat: «Ese imbécil y rufián de Juan Comorera, merecería que le haogasen de un escupiazo». Constí, que no hi ha cap mot recullit nostre, i per més senyes i detalls, aquesta secció porta un nom, l'acció del qual molt sovint els gats empren. Es titula «zarpazos».

Evidentment, la literatura està de henhorabona.

Mitja o una.

L'altre dia un nostre amic, estava encaparrat. Nosaltres ens alarmarem. Varem indagar, preguntar fer els mils treballs, per descobrir, a que era degut aquella espècie d'extasis.

Finalment, després de qui sap les penes i treballs, ens enterarem que

era degut a que rumiava, si el Partit Catalanista Republicà, encara existeix, i en aquest cas si comptava amb mitja o una dotzena d'afiliats. Proposem que es dongui un premi a qui endevini el nombre exacte.....

Com resolva els plets un ex-governador.

El bon governador que eis gironins varem tenir la sort de tenir un temps entre nosaltres tenia un procediment expeditiu per resoldre tots els conflictes: la guàrdia civil.

El temps del seu comandament de la «provincia» i davant la mancha d'una vaga general, un alcalde d'un poble no gaire llunyà de La Bisbal visità al bon governador per tal de posar-lo en antecedents i cercar una solució a la vaga anunciada.

—Que heu vingut en un automòvil gros, demanà el bon governador, amb ralleta jesuítica d'home que sempre té una solució a la punta de la llengua?

—No, és petit, precisament. Perquè ho pregunteu?

—Perquè podrieu emportar-vos en alguns guàrdies civils.

—No en necessito. Jo els conflictes mel's resolc jo sol, va contestar-li el batlle.

I tenia raó. Quan es fa justícia la guàrdia civil hi sobra.

Nou centre

Tenim, a La Bisbal, un nou centre polític en perspectiva. Es tracta d'un centre nacionalista, adherit al partit que acapdilla Maspons i Anglasesell.

Per la nostra part sols hem de dir que li desitjem molts anys de vida i un triomf rotund en les properes eleccions municipals, si és que tenen gent per presentar-hi.....

Però si els mancava, tota vegada que la Lliga Catalana—segons bateig recent—no té centre oficial pròpi, podrien fer un cocktail polític, tenint en compte que la Lliga és un

veil partit de patriotes provats i conseqüents. I més ara que retorna a la llar abandonada el patriota Bofil i Mates, D. Jaume.

Quan el veurem per ací, de braçet amb el bell i agraciat Hermògenes, senyor Joan Estelric?

Cine Mundial

Per diumenge tarda i nit
EL GRAN ESDEVENIMENT SONOR DE LA TEMPORADA

Avis als subscriptors forans:

Havent-hi senyors subscriptors sumament endarrerits en el pagament de l'import de subscripció, fem avinent que tots aquells que dintre vuit dies no hagin tramès la quantitat del seu deute, deixaran de rebre CIUTADANIA.

CARLES CASADEMUNT - Odontoleg

Consulta { Dilluns de 3 a 5 i mitja
Divendres de 10 a 3
: Plaça de la Constitució, n.º 7

Imp. J. Jovés, Pi i Margal 20—LA BISBAL

TEATRE OLYMPIA

CINEMA SONOR Avinguda de la República LA BISBAL
Empresa IMPORTACIONS CINEMATOGRAFQUES

Dissabte i Diumenge
La Grandiosa Opera Francesa dels Films "Paramount"

IL EST CHARMANT
(UN CHICO ENCANTADOR)
CREACIÓ DE HENRY GARAT

Altres films sonors extraordinaris completaran aquest extraordinari Programa.